

چهل حدیث از سخنان گهربار حضرت امام حسین علیه السلام

عرضه شدن اعمال بر خدا

۱. الإمام الحسين عليه السلام:

إِنَّ أَعْمَالَ هَذِهِ الْأُمَّةِ مَا مِنْ صَبَاحٍ إِلَّا وَتَعَرَّضُ عَلَيَّ اللَّهُ تَعَالَى.

امام حسین علیه السلام: هیچ بامدادی نیست که اعمال این امت، بر خدای متعال عرضه نشود.

عیون أخبار الرضا عليه السلام: ج ۲ ص ۴۴ ح ۱۵۶.

کیفر موحدان مرتکب گناه کبیره

۲. الإمام الحسين عليه السلام:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: إِنَّ أَصْحَابَ الْكِبَائِرِ مِنْ مُوَحِّدِي الْأُمَّةِ كُلِّهِمْ؛ الَّذِينَ مَاتُوا عَلَى كِبَائِرِهِمْ غَيْرِ نَادِمِينَ وَلَا تَائِبِينَ، مَنْ دَخَلَ النَّارَ مِنْهُمْ فِي الْبَابِ الْأَوَّلِ مِنْ جَهَنَّمَ؛ لَا تَزْرُقُ أَعْيُنُهُمْ، وَلَا تَسْوَدُ وُجُوهُهُمْ، وَلَا يُفْرَنُونَ وَلَا يُغْلَوْنَ بِالسَّلَاسِلِ، وَلَا يُجَرَّعُونَ الْحَمِيمَ، وَلَا يَلْبَسُونَ الْقَطِرَانَ؛ حَرَّمَ اللَّهُ أَجْسَادَهُمْ عَلَى الْخُلُودِ مِنْ أَجْلِ التَّوْحِيدِ، وَصَوَّرَهُمْ عَلَى النَّارِ مِنْ أَجْلِ السُّجُودِ.

امام حسین علیه السلام: پیامبر خدا فرمود: «موحدان مرتکب کبیره همه امت ها که با گناه کبیره، اما بدون پشیمانی و توبه می میرند، که از در اول دوزخ وارد می شوند، چشم هایشان کور نمی شود و صورتشان سیاه نمی گردد و غل و زنجیر نمی شوند و آب جوشان نمی نوشند و مس ذوب شده، نمی پوشند. خدا، پیکرهایشان را به سبب موحد بودنشان، از ماندگاری همیشه [در دوزخ] و صورت هایشان را به دلیل سجده کردن، از آتش، دور داشته است.»

تاریخ بغداد: ج ۶ ص ۱۵۶ الرقم ۳۱۹۹.

سخن امام در کنار قبر برادر

۳. الإمام الحسين عليه السلام:

مِمَّا رَأَى بِهِ أَخَاهُ الْحَسَنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَ قَبْرِهِ: رَحِمَكَ اللَّهُ أبا مُحَمَّدٍ! إِنْ كُنْتَ لَتُبَايِعَ الْحَقَّ مَظَانَّةً، وَتُوَثِّرُ اللَّهَ عِنْدَ تَدَاخُضِ الْبَاطِلِ فِي مَوَاطِنِ التَّقِيَّةِ بِحُسْنِ الرِّوَايَةِ، وَتَسْتَشِفُّ جَلِيلَ مَعَاظِمِ الدُّنْيَا بَعَيْنِ لَهَا حَافِرَةٌ، وَتُفِيضُ عَلَيْهَا يَدَا طَاهِرَةَ الْأَطْرَافِ، نَقِيَّةَ الْأَسِرَّةِ، وَتَرْدَعُ بَادِرَةَ غَرْبِ أَعْدَائِكَ بِأَيْسَرِ الْمَوْوَنَةِ عَلَيْكَ؛ وَلَا عَرَوْ وَأَنْتَ ابْنُ سُلَالَةِ النَّبُوَّةِ، وَرَضِيْعُ لِبَانِ الْحِكْمَةِ، فَإِلَى رُوحِ وَرِيحَانٍ وَجَنَّةٍ نَعِيمٍ. أَعْظَمَ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ الْأَجْرَ عَلَيْهِ، وَوَهَبَ لَنَا وَلَكُمْ السَّلْوَةَ وَحُسْنَ الْأَسَى عَنهُ.

امام حسین علیه السلام) در مرثیه ای که کنار قبر برادرش امام حسن علیه السلام خواند: - ای ابو محمد! خدایت رحمت کند. حق را در هر جا که گمان وجودش می رفت، می پاییدی و هنگامی که باطل، در هنگامه های تقیه، فرود می آمد، با خوش فکری تمام، خدا را مقدم می داشتی و با چشمی تیزبین، امور بزرگ و نهان دنیا را می دیدی و دستی پاک و بی هیچ آلودگی را بر آن می گشودی و با کمترین هزینة ای، زبان تیز دشمنانت را باز می داشتی. چگونه چنین نباشد، که تو پسری از تبار نبوت و شیرخوار حکمتی و به سوی رحمت و خوش بویی و بهشتی پُر نعمت، روانی؟ خداوند، پاداش ما و شما را بر این مصیبت، بزرگ بدارد و به ما و شما، تسلیت و سوگواری شایسته عطا کند.

عیون الأخبار لابن قتیبة: ج ۲ ص ۳۱۴.

ثواب زیارت قبور اهل بیت

۴. الإمام الصادق علیه السلام:

بَيْنَا الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَاعِدٌ فِي حَجْرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ذَاتَ يَوْمٍ إِذْ رَفَعَ رَأْسَهُ إِلَيْهِ فَقَالَ: يَا أَبَه، قَالَ: لَبَّيْكَ يَا بُنِّي! قَالَ: مَا لِمَنْ أُنَاكَ بَعْدَ وَفَاتِكَ زَائِرًا لَا يُرِيدُ إِلَّا زِيَارَتَكَ؟ قَالَ: يَا بُنِّي، مَنْ أَتَانِي بَعْدَ وَفَاتِي زَائِرًا لَا يُرِيدُ إِلَّا زِيَارَتِي فَلَهُ الْجَنَّةُ.

امام صادق علیه السلام: روزی امام حسین علیه السلام در دامن پیامبر خدا نشستند بود. سرش را به سوی ایشان کرد و گفت: ای پدر!

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «بله، پسرکم.»!

گفت: برای کسی که پس از وفات شما به زیارتتان بیاید، بی آن که قصد چیز دیگری داشته باشد، چه چیزی (پاداشی) هست؟ پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «پسرکم! هر کس پس از وفاتم به قصد زیارت من، نه کار دیگری، نزد من بیاید، برایش بهشت است.»

تهذیب الأحکام: ج ۶ ص ۲۱ ح ۴۸.

۵. الإمام الحسين عليه السلام:

قَالَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَا أَبَتَاه، مَا لِمَنْ زَارَكَ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: يَا بُنِّي، مَنْ زَارَنِي حَيًّا أَوْ مَيِّتًا، أَوْ زَارَ أَبَاكَ، أَوْ زَارَ أَخَاكَ، أَوْ زَارَكَ؛ كَانَ حَقًّا عَلَيَّ أَنْ أُزَوِّدَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأُخَلِّصَهُ مِنْ ذُنُوبِهِ.

امام حسین علیه السلام به پیامبر خدا گفت: ای پدر! چه چیزی است برای کسی که تو را زیارت کند؟

پیامبر خدا فرمود: «پسر عزیزم! هر کس مرا زنده یا مرده، زیارت کند، یا پدرت را، یا برادرت و یا خودت را زیارت کند، بر من است که او را روز قیامت، دیدار کنم و از گناهانش پرهانم.»

الکافی: ج ۴ ص ۵۴۸ ح ۴.

۶. الإمام الصادق عليه السلام:

إِنَّ الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ عِنْدَ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَجَلِيظًا إِلَى مَوْضِعٍ مُعَسَّكِرِهِ وَمَنْ حَلَّهُ مِنَ الشُّهَدَاءِ مَعَهُ، وَيَنْظُرُ إِلَى زُورَاهِ، وَهُوَ أَعْرَفُ بِحَالِهِمْ وَبِأَسْمَائِهِمْ وَأَسْمَاءِ آبَائِهِمْ وَبِدَرَجَاتِهِمْ وَمَنْزِلَتِهِمْ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ أَحَدِكُمْ بَوْلِدِهِ، وَإِنَّهُ لَيَرَى مَنْ يَبْكِيهِ فَيَسْتَغْفِرُ لَهُ وَيَسْأَلُ آبَاءَهُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لَهُ، وَيَقُولُ: لَوْ يَعْلَمُ زَائِرِي مَا أَعَدَّ اللَّهُ لَهُ لَكَانَ فَرْحُهُ أَكْثَرَ مِنْ جَزَعِهِ. وَإِنْ زَائِرُهُ لَيَنْقَلِبُ وَمَا عَلَيْهِ مِنْ ذَنْبٍ.

امام صادق علیه السلام: امام حسین علیه السلام نزد پروردگارش است و به لشکرگاه خویش و آنان که با او شهید شدند، می نگرند، و نیز به زائران خود که به حال و نام و پدران و درجات و منزلتشان نزد خداوند عز و جلاگاه تر از هر یک از شما به فرزند خویش است. بی گمان، امام، هر که را بر او می گرید، می بیند و برایش آمرزش می طلبد و از پدرانش می خواهد که برای آن شخص، آمرزش بطلبند و می فرماید: «اگر زائر من، می دانست که خدا چه چیزهایی برایش آماده کرده است، شادی اش از بی تابیش بیشتر می شد» و بی تردید، زائر او پاک از گناه، باز می گردد.

الأمالي للطوسي: ص ۵۵ ح ۷۴.

غنیمت شمردن عمر

۷. الإمام الحسين عليه السلام:

يَابْنَ آدَمَ ، إِنَّمَا أَنْتَ أَيَّامٌ ، كُلَّمَا مَضَى يَوْمٌ ذَهَبَ بَعْضُكَ.

امام حسین علیه السلام: ای زاده آدم! تو همین روزهایی. هر روزی که برود، بخشی از تو می رود.

إرشاد القلوب : ص ۴۰.

بزرگ ترین مصیبت

۸. عبد الله بن الوليد الجعفي:

لَمَّا أُصِيبَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ نَعَى الْحَسَنُ إِلَى الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ وَهُوَ بِالْمَدَائِنِ ، فَلَمَّا قَرَأَ الْكِتَابَ قَالَ : يَا لَهَا مِنْ مُصِيبَةٍ مَا أَعْظَمَهَا ، مَعَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ : «مَنْ أُصِيبَ مِنْكُمْ بِمُصِيبَةٍ فَلْيَذْكَرْ مُصَابَهُ بِي ، فَإِنَّهُ لَنْ يُصَابَ بِمُصِيبَةٍ أَعْظَمَ مِنْهَا» ، وَصَدَقَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

عبد الله بن ولید جعفی ، از مردی ، از پدرش :- چون امیرمؤمنان ، شهید شد ، امام حسن علیه السلام خبر مصیبت را برای امام حسین علیه السلام که در مدائن بود ، فرستاد . امام حسین علیه السلام چون نامه را خواند ، فرمود : «وای! چه مصیبت بزرگی ، هر چند پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود : هر کس از شما به مصیبتی گرفتار آمد ، مصیبت از دست دادن مرا به یاد آورد که مصیبتی از آن بزرگ تر به او نمی رسد ! درود خدا بر او باد که راست گفت. »

الكافي : ج ۳ ص ۲۲۰ ح ۳

استدراج

۹. الإمام الحسين عليه السلام:

اللَّهُمَّ لَا تَسْتَدْرِجَنِي بِالْإِحْسَانِ ، وَلَا تُؤَدِّبَنِي بِالْبَلَاءِ.

امام حسین علیه السلام: خدایا! مرا با احسان ، به تدریج ، گرفتار [بدفراجمی] مساز و با بلا ، تأدیبم مکن.

نزهة الناظر : ص ۸۳ ح ۱۰.

۱۰. الإمام الحسين عليه السلام:

الِاسْتِدْرَاجُ مِنَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ لِعَبْدِهِ : أَنْ يُسَيِّغَ عَلَيْهِ النَّعَمَ وَيَسْلُبَهُ الشُّكْرَ.

امام حسین علیه السلام: استدراج خدای سبحان برای بنده اش ، یعنی سرازیر کردن نعمت بر او و سلب سپاس گزاری از وی.

تحف العقول : ص ۲۴۶.

غرور فرزندان آدم

۱۱. الإمام الحسين عليه السلام:

لَوْلَا ثَلَاثَةٌ مَا وَضَعَ ابْنُ آدَمَ رَأْسَهُ لِسَيِّءٍ : الْفَقْرُ ، وَالْمَرَضُ ، وَالْمَوْتُ.

امام حسین علیه السلام: اگر سه چیز نبود ، آدمیزاد در برابر هیچ چیز ، سر فرود نمی آورد : ناداری ، بیماری و مرگ.

نزهة الناظر : ص ۸۰ ح ۴.

تصوّر واقعی مرگ

۱۲. الإمام الحسين عليه السلام:

لَوْ عَقَلَ النَّاسُ وَتَصَوَّرُوا الْمَوْتَ بِصُورَتِهِ ، لَخَرِبَتِ الدُّنْيَا .

امام حسین علیه السلام: اگر مردم می فهمیدند و صورت حقیقی مرگ را می دیدند ، دنیا ویران می شد.

محاضرات الأدباء : ج ۲ ص ۴۵۸.

۱۳. الإمام الحسين عليه السلام:

قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : لَوْ رَأَى الْعَبْدُ أَجَلَهُ وَسُرْعَتَهُ إِلَيْهِ ، لَأَبْغَضَ الْأَمَلَ وَتَرَكَ الدُّنْيَا .

امام حسین علیه السلام: امیر مؤمنان فرمود : « اگر انسان ، اجل را و شتاب آن را به سوی خود می دید ، آرزو را دشمن می داشت و دنیا طلبی را رها می کرد. »

الأمالی للمفید : ص ۳۰۹ ح ۸.

تجربه آموزی

۱۴. الإمام الحسين عليه السلام:

الْعَمَلُ تَجْرِبَةٌ .

امام حسین علیه السلام: کار ، تجربه است.

تاریخ یعقوبی : ج ۲ ص ۲۴۶.

۱۵. الإمام الحسين عليه السلام:

طَوْلُ التَّجَارِبِ زِيَادَةٌ فِي الْعَقْلِ .

امام حسین علیه السلام: تجربه های طولانی ، مایه فزونی عقل است.

نزهة الناظر : ص ۸۸ ح ۲۸.

چاره گناه

۱۶. بحار الأنوار:

رُوي أَنَّ الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ جَاءَهُ رَجُلٌ وَقَالَ : أَنَا رَجُلٌ عَاصٍ وَلَا أَصْبِرُ عَنِ الْمَعْصِيَةِ ، فَعِظْتَنِي بِمَوْعِظَةٍ .

فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : افْعَلْ خَمْسَةَ أَشْيَاءَ وَأَذْنِبْ مَا شِئْتَ ، فَأَوَّلُ ذَلِكَ : لَا تَأْكُلْ رِزْقَ اللَّهِ وَأَذْنِبْ مَا شِئْتَ ، وَالثَّانِي : أَخْرِجْ مِنْ وِلَايَةِ اللَّهِ وَأَذْنِبْ مَا شِئْتَ ، وَالثَّلَاثُ : أَطْلُبْ مَوْضِعًا لَا يَرَاكَ اللَّهُ وَأَذْنِبْ مَا شِئْتَ ، وَالرَّابِعُ : إِذَا جَاءَكَ الْمَوْتُ لِتَقْبِضَ رُوحَكَ فَادْفَعْهُ عَن نَفْسِكَ وَأَذْنِبْ مَا شِئْتَ ، وَالخَامِسُ : إِذَا أَدخَلَكَ مَالِكٌ فِي النَّارِ فَلَا تَدْخُلْ فِي النَّارِ وَأَذْنِبْ مَا شِئْتَ .

روایت شده است که مردی نزد امام حسین علیه السلام آمد و گفت: من، مردی معصیتکارم و در برابر گناه، شکیبایی ندارم. مرا اندرزی ده.

امام علیه السلام فرمود: «پنج کار را انجام بده و سپس، هر گناهی که خواستی، بکن. نخست، آن که روزی خدا را نخور و هر گناهی خواستی، بکن. دوم، از ولایت خدا بیرون برو و هر گناهی خواستی، بکن. سوم، جایی که خدا تو را نبیند، پیدا کن و هر گناهی خواستی، بکن. چهارم، چون فرشته مرگ آمد تا قبض روح کند، او را از خود بران و هر گناهی خواستی، بکن. پنجم، چون مالک (فرشته جهنم) تو را به دوزخ درآورد، به آن، وارد شو و هر گناهی خواستی، بکن.»

بحار الأنوار: ج ۷۸ ص ۱۲۶ ح ۷.

سخت ترین کیفر

۱۷. الإمام الباقر علیه السلام:

وَجَدْتُ فِي قَائِمِ سَيْفِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ صَحِيفَةً مَرْبُوطَةً، فِيهَا: أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا الْقَائِلُ غَيْرَ قَائِلِهِ، وَالصَّارِبُ غَيْرَ ضَارِبِهِ، وَمَنْ جَحَدَ نِعْمَةً مَوَالِيهِ فَقَدْ بَرِيَ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.

امام باقر، از امام زین العابدین، از امام حسین علیهم السلام: به قبضه شمشیر پیامبر خدا، نوشته ای بسته شده بود که در آن بود: «سخت ترین کیفر را کُشنده ای دارد که کسی را جز به قصاص، کشته باشد و زنده ای، که کسی را جز به قصاص، زده باشد و البته هر کس، ولی نعمت های خود را ناسپاسی کند، از آنچه خداوند عز و جلنازل کرده است، بیزار است.»

کشف الغمّة: ج ۲ ص ۲۷۴.

پاسخ پرسش های پادشاه روم

۱۸. الإمام الحسين عليه السلام:

فِي ذِكْرِ مَسَائِلَ سَأَلَ الْإِمَامَ عَنْهَا مَلِكُ الرُّومِ: سَأَلَهُ عَنِ الْمَجْرَةِ وَعَنْ سَبْعَةِ أَشْيَاءَ خَلَقَهَا اللَّهُ لَمْ تُخْلَقْ فِي رَجِيمٍ. فَصَحَّحَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَقَالَ لَهُ: مَا أَضْحَكُكَ؟ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لِأَنَّكَ سَأَلْتَنِي عَنْ أَشْيَاءَ مَا هِيَ مِنْ مُنْتَهَى الْعِلْمِ إِلَّا كَالْقَذَى فِي عَرْضِ الْبَحْرِ! أَمَّا الْمَجْرَةُ فَهِيَ قَوْسُ اللَّهِ. وَسَبْعَةُ أَشْيَاءَ لَمْ تُخْلَقْ فِي رَجِيمٍ: فَأَوْلَاهَا آدَمُ، ثُمَّ حَوْاءُ، وَالْغُرَابُ، وَكَبِشُ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَنَاقَةُ اللَّهِ، وَعَصَا مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَالظَّيْرُ الَّذِي خَلَقَهُ عَيْسَى بْنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

در بیان سؤال هایی که پادشاه روم، از امام حسین علیه السلام پرسید: از امام علیه السلام درباره مَجْرَه (کهکشانشان) پرسید و از هفت چیز که خدا آفرید، اما نه در زهدان.

امام حسین علیه السلام خندید. پرسید: چه چیز تو را خندانَد؟

فرمود: «از این [خندیدم] که تو از چیزهایی پرسیدی که همچون خاشاکی بر دریای بی انتهای علم است. اما مَجْرَه، آن، کمان خداست و هفت چیزی که در زهدان آفریده نشده، نخستین آنها آدم علیه السلام بود، سپس حَوْاءُ و کلاغ [هاییل] و قوچ ابراهیم علیه السلام و شتر خدا [در قوم صالح] و عصای موسی علیه السلام و پرنده ای که عیسی بن مریم علیه السلام آن را خلق کرد.»

تحف العقول: ص ۲۴۲.

حرمت حرم

۱۹. شرح الأخبار:

فَلَمَّا هَمَّ [الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ] بِالْخُرُوجِ مِنْ مَكَّةَ لِقَيْهِ ابْنُ الزُّبَيْرِ ، فَقَالَ : يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ ، إِنَّكَ مَطْلُوبٌ ، فَلَوْ مَكَثْتَ بِمَكَّةَ فَكُنْتُ كَأَحَدِ حَمَامِ هَذَا الْبَيْتِ وَاسْتَجَرْتَ بِحَرَمِ اللَّهِ ، لَكَانَ ذَلِكَ أَحْسَنَ لَكَ .

فَقَالَ لَهُ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ : يَمْنَعُنِي مِنْ ذَلِكَ قَوْلُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : « سَيَسْتَحِلُّ هَذَا الْحَرَمَ مِنْ أَجْلِ رَجُلٍ مِنْ قُرَيْشٍ » ، وَاللَّهِ لَا أَكُونُ ذَلِكَ الرَّجُلَ ، صَنَعَ اللَّهُ بِي مَا هُوَ صَانِعٌ .

چون امام حسین علیه السلام قصد بیرون رفتن از مکه کرد ، ابن زبیر ، ایشان را دید و گفت : ای ابا عبد الله ! در پی تو هستند . اگر در مکه می ماندی و چون یکی از کبوتران این خانه ، به حرم الهی پناه می بردی ، برایت نیکوتر بود .

امام حسین علیه السلام پاسخ داد : « آنچه مرا از این کار ، باز می دارد ، گفته پیامبر خداست که فرمود : به زودی مردی از قریش ، [خونریزی در] این حرم را به بهانه من ، حلال می شمارد . به خدا سوگند ، من آن مرد نیستم . خدا ، هر کاری که بخواهد ، با من می کند . »

شرح الأخبار : ج ۳ ص ۱۴۳ ح ۱۰۸۵ .

۲۰. بشر بن غالب :

قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الزُّبَيْرِ لِحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ : أَيْنَ تَذْهَبُ ؟ إِلَى قَوْمٍ قَتَلُوا أَبَاكَ وَطَعَنُوا أَخَاكَ ؟!

فَقَالَ لَهُ حُسَيْنٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ : لَأَنْ أَقْتَلَ بِمَكَانٍ كَذَا وَكَذَا ، أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ تُسْتَحَلَ بِي . يَعْنِي مَكَّةَ .

بشر بن غالب :- عبد الله بن زبیر به حسین بن علی علیه السلام گفت : کجا می روی ؟ به سوی کسانی که پدرت را کشتند و به برادرت نیزه زدند ؟

فرمود : « در فلان جا و فلان جا کشته شوم ، برایم بهتر است که به بهانه من ، [خونریزی را] در آن (مکه) حلال کنند . »

بحار الأنوار : ج ۴۴ ص ۱۸۵ ح ۱۲ .

۲۱. الإمام الباقر عليه السلام :

إِنَّ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ خَرَجَ مِنْ مَكَّةَ قَبْلَ التَّرْوِيَةِ بِيَوْمٍ ، فَسَيَّعَهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الزُّبَيْرِ ، فَقَالَ : يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ ، لَقَدْ حَضَرَ الْحَجُّ وَتَدَعَاهُ وَتَأْتِي الْعِرَاقَ !

فَقَالَ : يَا بَنَ الزُّبَيْرِ ، لَأَنْ أُدْفَنَ بِسَاطِئِ الْفُرَاتِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أُدْفَنَ فِي بِنَاءِ الْكَعْبَةِ .

امام باقر علیه السلام :- امام حسین علیه السلام یک روز پیش از روز کوچ حاجیان به مینا (۱)، از مکه خارج شد و عبد الله بن زبیر ، او را بدرقه کرد و گفت : ای ابا عبد الله ! موسم حج رسید و تو آن را وا می گذاری و به عراق می روی ؟

فرمود : « ای پسر زبیر ! اگر در ساحل فرات دفن شوم ، دوست تر دارم تا در صحن کعبه دفن شوم . »

کامل الزیارات : ص ۱۵۱ ح ۱۸۴ ، بحار الأنوار : ج ۴۵ ص ۸۶ ح ۱۸ .

(۱) در متن عربی «ترویة» آمده و آن ، روز هشتم ذی حجه است که کاروان ها آب و توشه خود را برای اقامت در عرفات و مینا برمی دارند و مستحب است که

نماز ظهر آن روز را در مینا بخوانند و سپس به عرفه بروند .

پندگویی پندناپذیر

۲۲. الإمام الحسين عليه السلام :

إِيَّاكَ أَنْ تَكُونَ مِمَّنْ يَخَافُ عَلَى الْعِبَادِ مِنْ ذُنُوبِهِمْ ، وَيَأْمَنُ الْعُقُوبَةَ مِنْ ذَنْبِهِ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَا يُخَدِّعُ عَنْ جَنَّتِهِ ، وَلَا يُنَالُ مَا عِنْدَهُ إِلَّا بِطَاعَتِهِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ.

امام حسین علیه السلام: مبدا از کسانی باشی که بر بندگان از گناهانشان می ترسند و خود را از عقوبت گناه خویش ، ایمن می بینند ، که بهشت خدای - تبارک و تعالی - را با فریب نمی توان از او ژبود و آنچه نزد اوست ، جز با اطاعتش به دست نمی آید، این شاء الله.

تحف العقول : ص ۲۴۰.

بدترین خصلت فرمان روایان

۲۳. المناقب:

كَانَ [الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ] يَقُولُ: شَرُّ خِصَالِ الْمُلُوكِ الْجُبْنُ مِنَ الْأَعْدَاءِ ، وَالْقَسْوَةُ عَلَى الضَّعْفَاءِ ، وَالْبُخْلُ عِنْدَ الْإِعْطَاءِ.

ابن شهر آشوب: امام حسین علیه السلام پیوسته می فرمود: «بدترین خصلت های فرمان روایان، ترس از دشمنان، سنگ دلی با ناتوانان و بخل ورزیدن هنگام عطاست.»

المناقب لابن شهر آشوب : ج ۴ ص ۶۵.

بهترین امان

۲۴. الإمام الحسين عليه السلام:

فِي جَوَابِ كِتَابِ كَتَبَهُ إِلَيْهِ عَمْرُو بْنُ سَعِيدٍ وَالِي مَكَّةَ يَطْلُبُ مِنْهُ الرُّجُوعَ إِلَى مَكَّةَ وَأَنَّ لَهُ الْأَمَانَ وَالصَّلَاةَ وَالْبِرَّ: أَمَّا بَعْدُ ، فَإِنَّهُ لَمْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مَنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ، وَقَدْ دَعَوْتُ إِلَى الْأَمَانِ وَالْبِرِّ وَالصَّلَاةِ ، فَخَيْرُ الْأَمَانِ أَمَانُ اللَّهِ ، وَلَنْ يُؤْمِنَ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ لَمْ يَخَفْهُ فِي الدُّنْيَا ، فَتَسْأَلُ اللَّهُ مَخَافَةً فِي الدُّنْيَا تَوْجِبُ لَنَا أَمَانَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَإِنْ كُنْتَ نَوَيْتَ بِالْكِتَابِ صَلَاتِي وَبِرِّي فَجَزَيْتَ خَيْرًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، وَالسَّلَامُ.

تاریخ الطبری- از امام حسین علیه السلام) در پاسخ نامه ای که عمرو بن سعید ، فرماندار مکه به او نوشت و از او خواست که به مکه باز گردد که در امان است و با نیکی و احسان با او برخورد می شود) :- اما بعد ، هر کسی که به سوی خدای عز و جلو کار شایسته دعوت کند و بگوید من از مسلمانانم ، با خدا و پیامبرش نستیزیده است . تو به امنیت و نیکی و احسان ، فرا خوانده ای ؛ اما بهترین امان ، امان خداست و خداوند ، روز قیامت ، کسی را که از او در دنیا نترسیده است ، ایمن نمی دارد . از خدا بیمی را در دنیا می خواهیم که موجب امنیت ما در روز قیامت شود و اگر با نامه ات قصد پیوند و نیکی به من داری ، خداوند ، جزایت را خیر دنیا و آخرت قرار دهد . والسلام!

تاریخ الطبری : ج ۵ ص ۳۸۸.

لباس شهرت

۲۵. الإمام الحسين عليه السلام:

مَنْ لَبَسَ ثَوْبًا يَشْهَرُهُ ، كَسَاهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثَوْبًا مِنَ النَّارِ.

امام حسین علیه السلام: هر کس لباسی بپوشد که او را مشهور کند ، خداوند ، روز قیامت ، لباسی از آتش بر او می پوشاند.

الكافي : ج ۶ ص ۴۴۵ ح ۴.

پیامبران عرب زبان

۲۶. الإمام الحسين عليه السلام:

كَانَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِالْكَوْفَةِ فِي الْجَامِعِ ، إِذْ قَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الشَّامِ فَسَأَلَهُ عَنْ مَسَائِلَ ، فَكَانَ فِيهَا سَأَلُهُ أَنْ قَالَ لَهُ:

أَخْبِرْنِي عَنْ خَمْسَةِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ تَكَلَّمُوا بِالْعَرَبِيَّةِ ؟ فَقَالَ : هُوْدُ ، وَصَالِحٌ ، وَشُعَيْبٌ ، وَإِسْمَاعِيلُ ، وَمُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ .

امام حسین علیه السلام: امام علی علیه السلام در مسجد جامع کوفه بود که مردی از شام به نزد ایشان آمد و سؤال هایی پرسید و از جمله گفت: مرا از پنج پیامبر عرب زبان آگاه کن. فرمود: «هود، صالح، شعیب، اسماعیل و محمد - که درودهای خدا بر همه آنان باد -»

الخصال: ص ۳۱۹ ح ۱۰۳.

سفارش به تقوا

۲۷. الإمام الحسين عليه السلام:

أَوْصِيَكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ ، وَأَحْذَرُكُمْ أَيَّامَهُ ، وَأَرْفَعُ لَكُمْ أَعْلَامَهُ ، فَكَأَنَّ الْمَخُوفَ قَدْ أَفِدَ بِمَهْوِلٍ يُرَوِّدُهُ ، وَنَكِيرٍ حُلُولِهِ ، وَبَشَعِ مَذَاقِهِ ، فَاعْتَلَقَ مُهَجَّكُمْ ، وَحَالَ بَيْنَ الْعَمَلِ وَبَيْنَكُمْ ، فَبَادِرُوا بِصِحَّةِ الْأَجْسَامِ فِي مُدَّةِ الْأَعْمَارِ ، كَأَنَّكُمْ بِبَغْتَاتِ طَوَارِفِهِ فَتَنْفُلُكُمْ مِنْ ظَهْرِ الْأَرْضِ إِلَى بَطْنِهَا ، وَمِنْ عَلْوِهَا إِلَى سُفْلِهَا ، وَمِنْ أَنْسِهَا إِلَى وَحْشَتِهَا ، وَمِنْ رَوْحِهَا وَضُؤِهَا إِلَى ظُلْمَتِهَا ، وَمِنْ سَعَتِهَا إِلَى ضَيْقِهَا ، حَيْثُ لَا يُزَارُ حَمِيمٌ ، وَلَا يُعَادُ سَقِيمٌ ، وَلَا يُجَابُ صَرِيحٌ ، أَعَانَنَا اللَّهُ وَإِيَّاكُمْ عَلَى أَهْوَالِ ذَلِكَ الْيَوْمِ ، وَنَجَانَا وَإِيَّاكُمْ مِنْ عِقَابِهِ وَأَوْجَبَ لَنَا وَلَكُمْ الْجَزِيلَ مِنْ ثَوَابِهِ .

عِبَادَ اللَّهِ ! قَلُّوا كَمَا كَانَ ذَلِكَ قَصْرًا - مَرَمًاكُمْ ، وَمَدَى مَطْعَنِكُمْ ، كَمَا حَسَبُ الْعَامِلِ شُغْلًا يَسْتَفْرِغُ عَلَيْهِ أَحْزَانَهُ ، وَيُذْهِلُهُ عَنْ دُنْيَاهُ ، وَيُكَيِّرُ نَصَبَهُ لِطَلَبِ الْخَلَاصِ مِنْهُ ، فَكَيْفَ وَهُوَ بَعْدَ ذَلِكَ مُرْتَهِنٌ بِاِكْتِسَابِهِ ، مُسْتَوْقِفٌ عَلَى حِسَابِهِ ، لَا وَزِيرَ لَهُ يَمْنَعُهُ ، وَلَا ظَاهِرَ عَنْهُ يَدْفَعُهُ ، وَيَوْمَئِذٍ «لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلْ اانْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ» *

أَوْصِيَكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ ، فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ ضَمِنَ لِمَنْ اتَّقَاهُ أَنْ يُحَوِّلَهُ عَمَّا يَكْرَهُ إِلَى مَا يُحِبُّ ، وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ، فَإِيَّاكُمْ أَنْ تَكُونَ مِمَّنْ يَخَافُ عَلَى الْعِبَادِ مِنْ دُنُوهِمْ وَيَأْمَنُ الْعُقُوبَةَ مِنْ دُنْيِهِ ، فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَا يُخَدَعُ عَنْ جَنَّتِهِ ، وَلَا يُنَالُ مَا عِنْدَهُ إِلَّا بِطَاعَتِهِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ .

امام حسین علیه السلام: من، شما را به پروای الهی سفارش می کنم و از روزهای [انتقام] او پرهیز می دهم و [نشانه ها و] پرچم های او را برای شما برمی افرازم. گویی آن [مرگ] هراس انگیز، با آمدنی خوفناک و در رسیدنی ناآشنا و مزه ای ناگوار، در رسیده و بر جانتان و میان شما و کردار نیک، حایل شده است. پس [به مدد نعمت] تن درستی در چند صباح عمر خود، چنان در کردار شتاب کنید که گویی ناگهان، بر شما شبیخون می زند و شما را از روی زمین به درونش می کشاند و از فراز به فرود می افکند و از اُفت، به تنهایی درمی اندازد و از فضای گشاده و روشن به ظلمات می راند و از فراختا به تنگنا جای می دهد؛ آن جا که هیچ خویشاوندی دیدار نمی شود و به احوالپرسی بیماری نمی روند و فریادی را پاسخ نمی گویند. خداوند، ما و شما را بر هراس های آن روز هولناک یاری دهد و ما و شما را از شکنجه آن برهاند و پاداش شایان خود را بر ما و شما واجب فرماید.

ای بندگان خدا! اگر حتی همین [دنیا]، پایان میدان مسابقه [ی زندگی] و منزل نهایی شما می بود، باز سزا بود که انسان در آن به کار بپردازد تا اندوه او را بزداید و او را از دنیا کنار بکشاند و به کوشش خود در رهایی جویی از جهان بیفزاید، چه رسد به این که آدمی پس از این جهان، در گرو دستاورد خویش است و به حسابرسی بازش می دارند و نه وزیری دارد که او را نگه دارد و نه پشتیبانی که از او حمایت کند. در این روز است که «هیچ کس را که از پیش، ایمانی نداشته یا با داشتن ایمان، کار خیری نکرده است، ایمان [جدیدش] سودی نمی دهد. بگو در انتظار [عذاب] بمانید که ما نیز منتظر [مجازات دادن] هستیم.»

شما را به پروا کردن از خدا سفارش می کنم؛ زیرا خدا ضمانت داده است که کسی را که از او پروا کند، از آنچه ناخوشش باشد، بدانچه او را خوش آید، انتقال دهد و از آن جا که گمان نمی برد و حساب نمی کند، روزی اش رساند. مبادا تو از کسانی باشی که به سبب گناهان بندگان خدا، بر آنان بیمناک است؛ ولی از سزای گناه خویش، آسوده خاطر است؛ زیرا خدای - تبارک و تعالی - درباره بهشتش نیرنگ نمی خورد و آنچه [از نعیم آخرت] نزد اوست، جز با فرمان برداری از او به دست نمی آید، این شاء الله!

تحف العقول: ص ۲۳۹.

* الأنعام: ۱۵۸

۲۸. امام صادق علیه السلام:

كَتَبَ رَجُلٌ إِلَى الْحُسَيْنِ . صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ . : عِظْنِي بِحَرْفَيْنِ . فَكَتَبَ إِلَيْهِ : مَنْ حَاوَلَ أَمْرًا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ ، كَانَ أَفْوَتْ لِمَا يَرْجُو وَأَسْرَعَ لِمَجِيءِ مَا يَحْدَرُ .

از امام صادق علیه السلام: مردی در نامه به امام حسین - که دروهای خدا بر او باد - نوشت: مرا به دو جمله اندرز بده.

امام علیه السلام به او نوشت: «هر کس کاری را با نافرمانی خدا چاره جویی کند، آنچه را امید می برد، بیشتر از دست می دهد و آنچه از آن بیم دارد، زودتر بر سرش می آید.»

الکافی: ج ۲ ص ۳۷۳ ح ۳.

شریف ترین مردم

۲۹. محاضرات الأدباء:

قَالَ رَجُلٌ لِلْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ : مَنْ أَشْرَفُ النَّاسِ ؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : مَنْ اتَّعَظَ قَبْلَ أَنْ يَوْعَظَ ، وَاسْتَيْقَظَ قَبْلَ أَنْ يَوْقَظَ . فَقَالَ : أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا هُوَ السَّعِيدُ .

مردی به امام حسین علیه السلام گفت: شریف ترین مردم کیست؟

فرمود: «آن که پیش از آن که اندرزش دهند، خود، اندرز گیرد و پیش از آن که بیدارش کنند، بیدار شود.»

مرد گفت: گواهی می دهم که خوش بخت حقیقی، چنین کسی است.

محاضرات الأدباء: ج ۴ ص ۳۸۸.

زشت ترین کارها

۳۰. یحیی بن یعمن:

كُنْتُ عِنْدَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ : كَفَايَةُ الْأَثَرِ عَنْ يَحْيَى بْنِ يَعْمَنَ : كُنْتُ عِنْدَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ : إِذْ دَخَلَ عَلَيْهِ رَجُلٌ مِنَ الْعَرَبِ مُتَلَتِّمًا ، أَسْمَرُ شَدِيدُ السُّمَرَةِ ، فَسَلَّمَ وَرَدَّ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامَ ، فَقَالَ : يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ مَسْأَلَةٌ ! قَالَ : هَاتِ . . . . قَالَ : فَمَا أَقْبِيحُ شَيْءٍ ؟ قَالَ : الْفِسْقُ فِي الشَّيْخِ قَبِيحٌ ، وَالْجِدَّةُ فِي السُّلْطَانِ قَبِيحَةٌ ، وَالْكَذِبُ فِي ذِي الْحَسَبِ قَبِيحٌ ، وَالْبُخْلُ فِي ذِي الْغِنَى ، وَالْحِرْصُ فِي الْعَالِمِ .

یحیی بن یعمن (نعمان) : نزد امام حسین علیه السلام بودم که عربی به شدت گندمگون و نقابدار بر او در آمد و سلام کرد. امام حسین علیه السلام پاسخ داد. [مرد عرب] گفت: ای فرزند پیامبر خدا! سوالی دارم. فرمود: «بگو...». گفت: زشت ترین چیز، چیست؟ فرمود: «فسق و فجور در پیرمرد، خشم در سلطان، دروغ در انسان بزرگ، بخل در توانگر و حرص در دانشمند.»

بحار الأنوار: ج ۳۶ ص ۳۸۴ ح ۵.

نقش شمشیر امام علیه السلام

۳۱. مقتل الحسين:

قِيلَ : كَانَ مَكْتُوبًا عَلَى سَيْفِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ : الْبَخِيلُ مَذْمُومٌ ، وَالْحَرِيصُ مَحْرُومٌ ، وَالْحَسُودُ مَغْمُومٌ .

خوارزمی: گفته شده که بر شمشیر امام حسین علیه السلام نوشته بوده است: «بخیل، نکوهیده و حریص، محروم اند و حسود، آندوهگین است.»

مقتل الحسين للخوارزمي: ج ۲ ص ۱۷۲.

فضیلت و نقصان

۳۲. مستدرک الوسائل:

قِيلَ لِلْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ : مَا الْفَضْلُ ؟ قَالَ : مِلْكُ اللِّسَانِ ، وَبَدَلُ الْإِحْسَانِ . قِيلَ : فَمَا النِّقْصُ ؟ قَالَ : التَّكَلُّفُ لِمَا لَا يَعْنيكَ .

به امام حسین علیه السلام گفته شد: فضیلت چیست؟ فرمود: «در اختیار داشتن زبان و نیکی کردن [به دیگران]». گفته شد: نقصان چیست؟

فرمود: «این که آنچه را به کارت نمی آید، به زحمت بر دوش گیری.»

مستدرک الوسائل: ج ۹ ص ۲۴ ح ۱۰۰۹۹.

فقیرترین...

۳۳. الإمام الحسين عليه السلام:

لَمَّا قِيلَ لَهُ : كَيْفَ أَصْبَحْتَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ ؟ :- أَصْبَحْتُ وَلِي رَبُّ فَوْقِي ، وَالنَّازُ أَمَامِي ، وَالْمَوْتُ يَطْلُبُنِي ، وَالْحِسَابُ مُحَدِّقِي بِي ، وَأَنَا مُرْتَهَنٌ بِعَمَلِي ، لَا أَجِدُ مَا أَحِبُّ وَلَا أُدْفَعُ مَا أَكْرَهُ ، وَالْأُمُورُ بِيَدِ غَيْرِي ، فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَنِي ، وَإِنْ شَاءَ عَفَا عَنِّي ، فَأَيُّ فَقِيرٍ أَفْقَرُ مِنِّي !

امام حسین علیه السلام، هنگامی که به ایشان گفته شد: ای فرزند پیامبر خدا! چگونه صبح کردی؟ :- صبح کردم، در حالی که پروردگارم بر فراز من و آتش، جلوی من است و مرگ، مرا می جوید و حساب، مرا احاطه کرده است و من، در گرو عمل خویشم. نه

آنچه دوست دارم ، می یابم و نه می توانم آنچه را ناخوش دارم ، از خود برانم . کارها به دست غیر من است . اگر بخواهد ، عذابم می کند و اگر بخواهد ، از من درمی گذرد . پس کدام فقیر ، فقیرتر از من است ؟. »

کتاب من لا یحضره الفقیه : ج ۴ ص ۴۰۴ ح ۵۸۷۳.

میهمان خدا

۳۴. زیاد الحارثی:

سَمِعْتُ الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: مَنْ أَتَى مَسْجِدًا لَا يَأْتِيهِ إِلَّا لِلَّهِ تَعَالَى ، فَذَاكَ ضَيْفُ اللَّهِ تَعَالَى حَتَّى يَخْرُجَ مِنْهُ.

زیاد حارثی - : شنیدم که امام حسین علیه السلام می فرماید : « هر کس تنها به خاطر خدای متعال به مسجدی درآید ، میهمان خداست تا زمانی که از آن جا خارج شود. »

بغية الطلب في تاريخ حلب : ج ۶ ص ۲۵۸۵

ترغیب به انفاق

۳۵. الإمام الحسين عليه السلام:

أَنَّ سَائِلًا كَانَ يَسْأَلُ يَوْمًا فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : أَتَدْرُونَ مَا يَقُولُونَ؟ قَالُوا : لَا ، يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ ! قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : يَقُولُونَ : أَنَا رَسُولُكُمْ ، إِنْ أَعْطَيْتُمُونِي شَيْئًا أَخَذْتُهُ وَحَمَلْتُهُ إِلَى هُنَاكَ ، وَإِلَّا أُرِدُّ إِلَيْهِ وَكَفِّي صَفْرًا

روزی مستمندی ، درخواست کمک می کرد. امام حسین علیه السلام فرمود : « آیا می دانید که او چه می گوید؟ ». گفتند : نه ، ای فرزند پیامبر خدا! فرمود : « می گوید : من ، فرستاده شما هستم . اگر چیزی به من بدهید، آن را می گیرم و [برایتان] به آن جا (قیامت) می برم ؛ وگرنه با دستانی تهی بر آن درمی آیم. »

مستدرک الوسائل : ج ۷ ص ۲۰۳ ح ۸۰۳۵

۳۶. الإمام الحسين عليه السلام:

مَالِكٌ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكَ كُنْتَ لَهُ ، فَلَا تَبْقِ عَلَيْهِ فَإِنَّهُ لَا يَبْقَى عَلَيْكَ ، وَكُلُّهُ قَبْلَ أَنْ يَأْكُلَكَ.

نزهة الناظر - از امام حسین علیه السلام - : مالت اگر برای تو نباشد، تو برای او بی . پس آن را باقی مگذار ، که برایت باقی نمی ماند و آن را بخور ، پیش از آن که تو را بخورد.

نزهة الناظر : ص ۸۴ ح ۱۷

اخلاق نیکو

۳۷. الإمام الحسين عليه السلام:

الْخُلُقُ الْحَسَنُ عِبَادَةٌ.

امام حسین علیه السلام : خوی خوش ، عبادت است.

تاریخ یعقوبی : ج ۲ ص ۲۴۶.

۳۸. الإمام الحسين عليه السلام:

أَيُّهَا النَّاسُ ! نَافِسُوا فِي الْمَكَارِمِ ، وَسَارِعُوا فِي الْمَغَانِمِ.

امام حسین علیه السلام: ای مردم! برای [کسب] مکارم [اخلاق]، رقابت کنید و برای غنیمت ها، سرعت ورزید.

بحار الأنوار: ج ۷۸ ص ۱۲۱ ح ۴

راستگویی

۳۹. الإمام الحسين عليه السلام:

الصِّدْقُ عَزُّ.

امام حسین علیه السلام: راستی، [مایه] عزت است.

تاریخ یعقوبی: ج ۲ ص ۲۴۶.

رازداری

۴۰. الإمام الحسين عليه السلام:

السِّرُّ أَمَانَةٌ.

امام حسین علیه السلام: راز، امانت است.

تاریخ یعقوبی: ج ۲ ص ۲۴۶.

گوناگون

۴۱. الإمام الحسين عليه السلام:

الْأَمِينُ آمِنٌ، وَالْبَرِيُّ جَرِيءٌ، وَالْخَائِنُ خَائِفٌ، وَالْمُسِيءُ مُسْتَوْجِبٌ.

امام حسین علیه السلام: امین، در امان است و انسان پاک، جسور است و خیانتکار، هراسان است و بدکار، در وحشت است.

نزهة الناظر: ص ۸۴ ح ۱۳.